

1515.

1515.

subjectis, sine nostra speciali licentia admittere, retinere, illisque victualia, aut aliquid subsidium quoquomodo prestare praesumant, eosque etiam si Cardinalatus honore, vel Archiepiscopali, Episcopali aut quavis alia Ecclesiastica, vel mundana praefulgeant dignitate, si contrafecerint, ipso facto eisdem poenis subiacerent, Civitates quoque, Terras, Castra, Oppida, & loca praedicta, ad quae inobedientes huiusmodi declinare, & in quibus moram trahere contigerit, Ecclesiastico supposita interdictio, tamdiu firmiter observanda, donec compuncti corde, huiusmodi interdicti relaxationem, debita satisfactione praemissa, meruerint obtinere, ac ibidem permanserint, & per triduum post eorum discessum, auctoritate Apostolica, scientia, & potestate praedictis, decernimus.

Derogatio contractuum

§.9. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscumque privilegiis, & indultis sive indulgentiis, & literis Apostolicis, generalibus, vel specialibus, a praedicta Sede, sub quavis forma, vel tenore, quibusvis ex supradictis etiam Cardinalibus concessis, quod excommunicari, vel anathematizari non possint, consuetudinibus quoque, observantiis, scriptis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transmissorum. Iustio publicandi.

§.10. Et quia difficile foret, &c.
§.11. Insuper ut praemissa, omnia, & singula, ad omnium ad quos spectat, notitiam, & cognitionem deveniant, omniumque in praesentibus literis contentorum, certa, & indubitata notitia habeatur, nullusque praemissorum ignorantiam iuste pretendere possit, nec se legitime excusare valeat, volumus, & decernimus, praesentes literas nostras per aliquos Curiae nostrae Cursores, vel Notarios publicos, in Basilica Principis Apostolorum, & Ecclesia Lateranensi, hora divinorum, publice, alta, & intelligibili voce legi, & publicari, & dictarum Ecclesiarum portis, sive valvis, ac in acie Campi Florae, & Cancellariae Apostolicae affigi, & ibidem per aliquod temporis spatium dimitti debere.

Effectus publicationis.

§.12. Quae sic publicata, & affixa, tunc a die publicationis praedictae immediate ligent, & effectum fortiantur, & eos, quos concernunt ita ardent, perinde ac si personaliter eisdem intimatae essent. Nulli ergo hominum. &c.
Si quis autem &c.

Die. P. An. die 25. Maii.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo decimoquinto, octavo Kalendas Junii Pontificatus nostri Anno tertio.

Publicatio.

Anno a Nativitate Domini 1515, in die tertio, die vero 26. mensis Maii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Leonis divina providentia Papae X. anno 3. retroscripta litera Apostolica, ut ad omnium notitiam citius deveniant, alta & intelligibili voce de verbo ad verbum lectae fuerunt in valvis Basilicae Principis Apostolorum, ac Ecclesiae S. Joannis Lateranensis, dum ibidem divina celebrarentur,

& multitudo populi adesset. Necnon eorundem Ecclesiarum, & Cancellariae Apostolicae valvis seu portis, ac acie Campi Florae affixa & publicata, ac congruo temporis spatio dimissa fuerunt per nos Hubertum Jacobi, & Joannem Valtrini praefati Sanctissimi D. N. Papae Curores.

Ita est Joannes Valtrini qui supra.

Curfor.

Ita est Hubertus Jacobi qui supra.

Curfor.

XV.

Ampliatio Indultorum, & gratiarum Collegii Abbreviatorum literarum Apostolicarum.

Innovationem huius d. Collegii cum privilegiis sup. in Sixt. IV. Constit. XIX. pag. 165. Officia autem, & qualitates. Vide in Martini V. Const. IV. pag. 428. T. III. PII.

LEO EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

SUMMI bonorum omnium largitoris Dei, qui laborum participes, praemiorum etiam censuit esse consortes, verbo atque exemplo instructus verus eius Vicarius Romanus Pontifex, & in subalternis pro universa reipublica Christiana, cuius cura sibi imminet generalis gubernatione, laboribus continue assistentes, ac in requisitis ad hoc officii indefessis viribus laborantes, privilegiis specialis praerogativae prosequi, & distributione gratiarum debet quibusvis ceteris anteferi.

Exordium.

§.1. Cum itaque dilecti filii literarum Apostolicarum Abbreviatores, sint nobis, & Apostolicae Sedi in literis eiusdem distandis atque formandis, nedum utiles sed etiam necessarii, nos ipsos, & eorum, quemlibet specialibus favoribus, et gratiis prosequentes, ac a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a iure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, motu proprio non ad eorundem Abbreviatorum, vel alicujus alterius pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, et ex certa scientia ac potestatis Apostolicae plenitudine, tenore praesentium omnes, et singulas tam a sel. rec. Sixto IV. Innocentio VIII., Alexandro VI., et Julio II., ac aliis Rom. Pontificibus Praedecessoribus nostris, quam a nobis, et dicta Sede, ad ipsorum Abbreviatorum, seu officii eorundem favorem, utilitatem, vel commodum, principaliter, vel accessorie, aut alias quomodolibet emanatas literas, illarum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbum ad verbum insertis habentes, probamus, et confirmamus, suppletes omnes, et singulos tam juris, quam facti defectus, etiam substantiales, si qui forsitan intervernerint in eisdem, ac omnibus inviolabiliter observari, et secundum eas ubique iudicari debere decernimus, atque mandamus.

Approbatio omnium gratiarum, etiam a Praedecessoribus Pontificibus Collegio Abbreviatorum concessarum.

1515.

1515.

§.2. Et nihilominus potiori pro cautela, omnia, & singula in eisdem literis contenta de novo, ac ejusdem Sixti Praedecessoris vestigiis inherentes, & ut salubritas magis aditus precludatur, omnes, & singulas literas minoris aut etiam absque signatura majoris Justitiae, & illis ex quibus ipsis Abbreviatoribus nihil, & dilectis filiis Secretariis nostris, aut Cancellariae Apostolicae Senescallo alias Custodi, integra, sicut dilectis literarum earundem Scriptoriis, Secunda taxa debetur dumtaxat, & nullis aliis exceptis, literas Apostolicas per Abbreviatores ad id deputatos non subscriptas viribus omnino care, & de nihilo suffragari, nulliusque roboris, vel momenti, tam ipsas quam in eis, ac supplicationibus, & signaturis desuper factis quomodolibet contentas gratias, ac signaturas ipsas penitus, & omnino existere.

Annulatio omnium literarum Apostolicarum per Abbreviatores deputatos non subscriptarum.

§.3. Ac omnes, & singuli quicumque sint illas sollicitantes, ac illis quomodolibet utentes, omnes, & singulas sententias, censuras, & poenas in Apostolica literarum salarios quomodolibet promulgatas incurere eo ipso decernimus, statuimus, & ordinamus. Ac omnes, & singulos modernos, & pro tempore, tam de majori Praesidentia, quam de minori Parco, & prima visione.

Poenarum inflicto eas sollicitantibus, eisque utentibus.

§.4. Abbreviatores huiusmodi, Clericos veros nostros, & dictae Sedis (sine praedictio tamen de numero participantium, Notariorum) Notarios, & tam Clericos quam Laicos Abbreviatores eosdem Nobiles, ac sacri Palatii Apostolici, & aulae nostrae Lateranensis Comites, & Milites creamus, facimus, constituimus, deputamus, ac gratiose recipimus, nobilitamusque, & nobilitatis titulo insignimus, & armis decoramus, ac aliorum nobilium, ac nostrorum, & Palatii, ac Aulae, necnon dictae Sedis Comitum, Militum, & Notariorum numero, & consortio huiusmodi quoad vixerint, etiam postquam Abbreviatores esse desierint.

Abbreviatores omnes nobiles, Comitumque Palatii sunt, & etiam Sedis Apostolicae Notarii si Clerici sunt.

§.5. Necnon dictae Sedis, ac nostrorum, & successorum nostrorum Roman. Pontificum antiquos ab eodem momento, quo ad Apostolatus apicem divina favente clementia assumpti fuimus, & successores nostri huiusmodi assumuntur, familiares, continuo commensales essentialiter, ac omnifacillime & insolitis, ac ex quibusvis etiam iustissimis, & quae necessario exprimende essent, causis fungantur, illis qui nobis huiusmodi, ut praefertur etiam Cardinalatus ac vacationis Beneficiorum huiusmodi temporibus servierunt, ac omnino tales in dictis habitationibus habitant, & habitaverint, ac in dictis descriptionum literis descripti, ut praefertur fuerint dumtaxat, & nullis aliis etiam eis omnino adaequatis, parificatis, ac etiam longe magis privilegiatis, & praerogativatis, & dignis, ac individuum & certis modis, quos necnon omnia alia ad effectum praesentium etiam praefertendi sunt ut hic.

Familiaresque & commensales censentur.

§.6. Ac omnibus, & singulis exemptionibus, exceptionibus, privilegiis, praerogativis, antelationibus, favoribus, facultatibus, indultis, & gratiis, quibus aliis de nobili etiam Militari, ac Comitum, & Illustrum genere ex utroque parente essentialiter procreati, ac nostri, &

Eorumque indultis potius & gaudent.

successorum nostrorum, ac Palatii, & Aulae, ac Sedis huiusmodi Milites, & Comites, ac Notarii, necnon etiam vere, & essentialiter nostri, & successorum eorundem familiares continui commensales antiqui, & qui omni privilegio, fictione, lege, & gratia cessantibus, nedum post, sed etiam ante assumptionem nostram, & successorum nostrorum huiusmodi actu nobis, & successoribus nostris huiusmodi, non tantum in Romanae Curiae, seu Ecclesiae officii, sed in propriis etiam immediate nostris, & successorum nostrorum huiusmodi rebus privatis, & domesticis actu servierint, ac in domibus habitationum nostrarum, & successorum eorundem personaliter habitaverint, & habitaverint, & propterea ad effectum, ut quibuscumque ceteris praerantur per nos, & successores nostros huiusmodi, in certis nostris, & successorum nostrorum huiusmodi literis, in primava eorum consecutione caracteribus, & signis, ac per singulorum eorundem nomina, & cognomina, ac alias designationes speciales actualiter descripti fuerint, & quicumque alii etiam amplioribus privilegiis, praerogativis, exemptionibus, gratiis, & antelationibus fungentes, de iure, consuetudine, privilegio, vel alias tam quoad allocationem beneficiorum Ecclesiasticorum, vel gratiis expectativis, earumque collationum mutationibus, extensionibus, ac revalidationibus eis pro tempore concessis comprehensorum, quam quoad quaecumque alia, etiam longe maiora, & quae nisi in individuo exprimantur non venirent, quomodolibet utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipsos quoque Abbreviatores, & etiam singulos, etiam ante literarum descriptionem huiusmodi consecutionem pariformiter, & absque ulla penitus differentia, in omnibus, & per omnia, ac quibusvis fictione, & diversitate semotis, aequae principaliter vere, & essentialiter, uti potiri, & gaudere.

§.7. Ac omnibus, & singulis personis, etiam si veri familiares nostri continui commensales, ac quiscumque generis gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae existant, ac quibuscumque, tam Ecclesiasticis, quam mundanis dignitatibus, & excellentiis praefulgeant, ac praerogativis, descriptionibus, exceptionibus, gratiis, & antelationibus quantumcumque efficacissimis & insolitis, ac ex quibusvis etiam iustissimis, & quae necessario exprimende essent, causis fungantur, illis qui nobis huiusmodi, ut praefertur etiam Cardinalatus ac vacationis Beneficiorum huiusmodi temporibus servierunt, ac omnino tales in dictis habitationibus habitant, & habitaverint, ac in dictis descriptionum literis descripti, ut praefertur fuerint dumtaxat, & nullis aliis etiam eis omnino adaequatis, parificatis, ac etiam longe magis privilegiatis, & praerogativatis, & dignis, ac individuum & certis modis, quos necnon omnia alia ad effectum praesentium etiam praefertendi sunt ut hic.

Quinimo praefertendi sunt ut hic.

prae-

præcise, & de necessitate exprimenda, præsentibus pro sufficientissime expressis habemus, qualificatam expressionem requirentibus, acceptis anteferri posse, atque debere, ac in dictis descriptionum literis quotiens eas confici contigerit inter sic fervientes inhabitantes, descriptos & exceptuatos hujusmodi, videlicet post eorum primum & ante ultimum describi & adnotari debere, declaramus, decernimus, & mandamus. Ac potiori pro cautela nos eosdem Abbreviatores, & eorum singulos in ipsis descriptionum literis inter primum & ante ultimum prædictos in præcise, omnimodæ, & totalis paritatis ac fraternizationis signum harum serie, etiam quoad successores nostros hujusmodi, eorumque gratias quascumque perpetuo describimus & adnotamus; necnon descriptionem & adnotationem per præsentibus hujusmodi eandem vim, efficaciam, atque essentiam, quas descriptio & adnotatio fervientium, inhabitantium, descriptorum, & excommunicationum prædictorum dictis literis descriptionum pro tempore factæ habent & habere poterunt quomodolibet, in omnibus & per omnia, absque ulla penitus differentia, diversitate, seu fictione habere, & ejusdem naturæ, atque essentia esse, ipsosque Abbreviatores ubicumque eisdem modis, ac formis, & clausulis, in omnibus & per omnia, quibus fervientes, & inhabitantes, ac descriptos, & exceptuatos esse, & censeri debere perpetuo declaramus.

Expectativa- rum gratis, emanantur.

§.8. Quodque Abbreviatores ipsi, & eorum quilibet gratias expectativas ad tres collationes per eos ubilibet, etiam extracorum nationem eligendas, & totidem Beneficia, ac etiam ad præstimoniam, præstimoniales portiones, vel simplicia Beneficia, cujuscumque annui valoris illorum, fructus, redditus, & proventus existant, etiam si Beneficia ipsa Parochiales Ecclesie, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canoniciatus, & præbendæ, dignitates, personatus, administrationes, vel officia etiam curata, & electiva in Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesiis seu dignius quam ut præferatur, qualificata fuerint. Dummodo inter illa ultra duo curata, seu alias invicem incompatibilia, ac dignitates majores & principales non existant, quotiens illa per nos & successores prædictos concedi contigerit, eo ipso absque alia signatura desuper obtinenda, habere: ac literas Apostolicas desuper expedire, seu expediri facere possint, ac processus desuper fulminari, & haberi possint, ac processus pro tempore habiti hujusmodi sub quacumque data decernantur de prima expeditione vere & non fidei decreti esse censentur. Ipsi Abbreviatores, & eorum singuli, tam gratiarum expectatarum quam illarum mutationum, collationum, extensionum, & revalidationum, eis per nos & successores præfatos pro tempore concessarum vigore unum ex Beneficiis hujusmodi, etiam ut præferatur, qualificatum, etiam si illud in mensibus ordinariis Collatoribus, vel aliis, per Constitutiones nostras, aut

successorum eorumdem, seu literas alternativas, privilegia, vel indulta quacumque, aut alias quovis modo, etiam cum declaratione & decreto, quod vim statuti & pacti perpetui, & contractus stipulati habeant, aliique etiam derogatoriarum derogatoriis, quantumcumque fortissimis, & efficacissimis clausulis, irritantibusque decretis, a nobis, successoribusque prædictis pro tempore concessis, vacare contigerit, ipsumque Beneficium ex quavis causa etiam de necessitate exprimenda, & alias qualitercumque, præterquam ratione vacationis illius apud Sedem prædictam, aut majoritatis vel principalitatis, seu nostræ, vel alicujus S. R. E. hujusmodi Cardinalis viventis, in dicta Curia præsentis, & cujus consensus de necessitate ante omnia requirendus foret, familiaritatis, continuæ commensalitatatis generaliter reservatum, aut ex generali reservatione affectum. Dummodo illius fructus, redditus, & proventus quatringerentur ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem vigorem annuum non excedant, fuerint; necnon illud, ac reliqua duo Beneficia hujusmodi, per se vel Procuratorem suum, etiam in genere acceptare, & de illis sibi provideri, ad alias diligentias ad id quomodolibet requisitas & opportunas, etiam per se vel alios facere; & instrumenta in specie ex generalibus notis acceptationum, & provisionum, ac aliarum diligentiarum prædictarum extrahi facere, & obtinere; ac Notarii desuper sic in genere rogati instrumenta in specie ex suis notis generalibus desuper receptis ad instantiam Abbreviatorum eorumdem extrahere, & publicare respective libere & licite possint, & valeant, statuimus, & ordinamus.

§.9. Ac ipsos Abbreviatores & eorum singulos, quoad vixerint, eorumque familiares, Vicarios, & Officiales, necnon Clericos, Subditos quovis, ac Beneficia, & bona quacumque ad eos, in totum, vel in partem, aut alias quomodolibet spectantia, ac in omnibus, & singulis, & in quibus, necnon prout dictos Scriptores exemimus & liberavimus, ac Scriptores ipsi exempti & liberi quomodolibet existunt eximimus & liberamus, ac exemptos, & liberos, necnon nobis, & successoribus nostris hujusmodi immediate subiectos esse declaramus. Ac quibusvis personis, etiam si ordinaria, delegata, vel mixta, ac Parochiali, Archiepiscopali, Episcopali, Imperiali, Regali, Reginali, & alia quavis, Ecclesiastica, vel mundana auctoritate, dignitate, & excellentia præfulgeant, & fungantur, sub excommunicationis lætæ sententiæ, & privationis omnium, & singulorum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & quorumvis Ordinum Regularium, ac Regnorum, dominiorum, terrarum, & bonorum, quæ a Romana, & quibusvis aliis Ecclesiis, Monasteriis, & locis Ecclesiasticis, aut piis, in titulum, vel commendam, seu feudum, vica-

Exemptio a quorumcumque jurisdictione & superioritate conceditur.

vicariatum, vel alias quomodolibet obtinent, & in posterum obtinebunt pœnis, quas contra facientes, eisque ad hæc auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet præstantes incurrere, ipsaque Beneficia aliis libere posse conferri, & bona concedi volumus eo ipso, ne ipsos Abbreviatores, & alios, quorum favorem præsentibus quomodolibet concernunt, vel eorum aliquem modo aliquo molestare, inquietare, aut perturbare, nec aliquid intentare contra earumdem præsentium tenore præsumant, aut aliquis eorum præsumat, distrius inhihemus.

Doctores, Notariosque creandi, & bafardos legitimi auctoritas datur.

§.10. Quodque omnes, & singuli Abbreviatores præfati similiter, quoad vixerint, in utroque vel altero jurium, ac in artibus, Medicina, Theologiaque promovere, ac Notarios hujusmodi investire, ac illegitimos, & ex quovis illicito obitu, tam simpliciter quam mixtum procreatos viventibus, seu defunctis eorum parentibus, ad pristina naturæ jura penitus & omnino restituere quascumque personas in literis per nos desuper sub Dat. videlicet Kal. Maii, Pontificatus nostri Anno II. dictis Scriptoribus concessis comprehensas; ipsique promovendis juramenta per eos de non recipiendis gradibus extra Universitates in quibus studuerant præstita relaxare, eosque ad juramentorum eorumdem observantiam non teneri decernere, necnon eis, ut omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, antelationibus, communitatibus, favoribus, libertatibus, & gratiis, quibus si in dictis Universitatibus juxta eorum statuta & consuetudines, gradus hujusmodi susceperint, uti, frui, & gaudere possint & debeant, concedere.

Familiaris Abbreviatorum arma gestare potest.

§.11. Ac unus ex familiaribus singulorum eorumdem Abbreviatorumensem per Urbem ad patroni sui libitum deferre libere, & licite valeat.

§.12. Omniaque, & singula in eis, ac exemptionis, liberationis, & subjectionis prædictarum, necnon quibusvis aliis literis Apostolicis Scriptorum eorumdem, eo quod Scriptorum existunt, honorem, exemptionem, præminentiam, prærogativam, commodum, favorem, vel utilitatem, quomodolibet concernentibus, a nobis & quibusvis aliis Roman. Pontificibus Prædecessoribus, et successoribus nostris, ac Sede hujusmodi pro tempore emanatis contenta, illarum omnium, et singularum totos tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, eisdem Abbreviatoribus, et eorum singulis, juxta omnium et singulorum literarum earumdem continentiam, et tenorem, ac ut absque aliqua alia signatura desuper obtinenda; Omnes & singuli Abbreviatores hujusmodi nulla signatura, aut compositione, seu quavis re alia desuper requisita, sed pro eorum libito libere, super omnibus & singulis hic contentis simul vel seorsum, etiam super eorum quolibet, necnon tot et tales, quot et quales, et prout Scriptorum ipsi eo, quod Scriptorum existunt,

possunt, et in futurum poterunt quomodolibet expedire, ac pro eis confici facere literas Apostolicas, cum omnibus et singulis clausulis, et aliis in eis contentis de verbo ad verbum Scriptoris in Abbreviatoris, ac nomine & cognomine dictorum, & qualitibus personarum, quæ mutanda fuerint dumtaxat mutatis, expedire & confici facere, libere, & licite possint & valeant concedimus. Ac omnibus, & singulis ad quos literarum Apostolicarum expeditio quomodolibet spectat & spectare poterit, ut illas quotiens desuper per aliquem ex ipsis Abbreviatoribus requisiti fuerint, absque mora aut excusatione aliqua totaliter expedire debeant, & expediant sub dictis pœnis mandamus. Necnon ut etiam omnibus, & singulis privilegiis, immunitatibus, prærogativis, exemptionibus, exceptionibus, indultis, favoribus, & gratiis quovis modo nuncupentur, quibus dicti Scriptores, eo quod Scriptorum existunt, quomodolibet utantur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, ipsos Abbreviatores, & eorum singulos pariformiter æque, principaliter, & absque ulla penitus differentia, diversitate, aut fictione uti, potiri, & gaudere (sine tamen eorumdem Scriptorum præjudicio) quoad illos de minori, quoad alios vero de majori Parco Abbreviatores non minus eis, quam dictis Scriptoribus per præsentibus, & alias quascumque literas nostras quoad antelationum prærogativas concessum fuisse, aut concedere noluisse, vel concedere, sed privilegia & antelationum prærogativas per Rom. Pont. prædecessores nostros, tam Abbreviatoribus de majori Parco quam Scriptoribus hujusmodi, eorumque Collegiis hæcenus concessis, eis hinc inde salva fore, illaque per easdem singulas literas nostras, eisque minime derogatum fuisse, aut esse decernimus & declaramus. Ac ubicumque Scriptorum ipsos quomodolibet excipi contigerit, etiam dictos Abbreviatores exceptuatos esse. Necnon eorumdem Abbreviatorum, quibus qui præmissis quoad affectationem beneficiorum Ecclesiasticorum in propriis personis gaudere non poterunt, seu noluerint singuli ad singulas, seu unum ad duas, vel omnes tres collationes prædictas Ecclesiam vel dictorum, quem vel quos maluerit loco sui nominare, & sic nominatos pro tempore, omnibus & singulis antelationum prærogativis & gratiis, quibus in affectatione beneficiorum hujusmodi, si Abbreviatores actu essent, gaudere possent, gaudere in omnibus & per omnia perinde, ac si Abbreviatores etiam Scriptorum & nominati hujusmodi Abbreviatores literarum Apostolicarum hujusmodi essentialiter, & vere omni fictione semota essent libere, & licite valere atque debere.

Clasificatio præservativa.

§.13. Necnon præmissa omnia, & singula vim præcise obligationis, & stipulati contractus hinc inde obligatorii, & omnino irrevocabilis, inter nos, & successores nostros, & Sedem hujusmodi, ac Abbreviatores ipsos initi, & facti, ad cuius ob-

servan-

fervantiam, nos, successoresque nostros hujusmodi obligatos testamur semper habere. Ac sub nullis revocationibus, cassationibus, annullationibus, suspensionibus, modificationibus, aut limitationibus sub quibusvis verborum formis, & clausulis quantumcumque efficacissimis, & insolitis, a nobis, & successoribus nostris, & Sede hujusmodi pro tempore quomodolibet emanatis, nisi de eorumdem Abbreviatorum consensu, & concistorialiter editæ fuerint, & in eis nomina, & cognomina, gradus, & qualitates, ac beneficia, & officia, omnium, & singulorum, tunc existentium Abbreviatorum actualiter, & individualiter, & nominatim sint scripta comprehendere, nec disuetudine, seu inobservantia quavis, vel aliter aboleri, tolli, minui, aut abrogari, seu eis in aliquo derogari posse neque debere, & quotiens ea revocari, & annullari, aut eis in aliquo etiam quantumcumque minimo derogari contingat, totiens ea in pristinum, & cum in quo de presenti existunt, & ante revocationem, & derogationem hujusmodi existerent statum plenarie, & absque ullis diminutione, aut defectu, reposita, restituta, atque reintegrata, prout nos harum serie reponimus, restitimus, & plenarie reintegramus, esse. Ac præmissa omnia, & singula ex nunc nulla probatione more utentium, vel alias introducta, seu publicatione, & promulgatione, aut re aliqua alia desuper requisita, aut expectata plenum effectum sortita esse.

Clausula sublata &c.

§. 14. Ac omnes, & singulos quos concernunt ad suorum observantiam omnino obligare, & non aliter quam secundum præsentibus contenta, omnia, & singula per quoscumque etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac Sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, alios, tam ordinaria, quam delegata, & mixta auctoritate fungentes Judices, & personas sub excommunicationis sententia per contravenientes eo ipso incurrenda, ullo umquam tempore cognosci, judicari, & decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, cognoscendi, decidendi, & interpretandi facultate. Necnon irritum, & inane, quicquid secus super præmissis, seu eorum aliquo a quoquam quavis auctoritate etiam per nos, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, ac statuimus, & ordinamus.

Executorum deputato, & auctoritas.

§. 15. Et nihilominus universis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, eorumque Vicariis, & officialibus, & aliis quibusvis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, ac Canonicis Cathedralium etiam Metropolitanarum, Ecclesiarum ubilibet existentibus præsentium tenore mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati fuerint, eisdem Abbreviatoribus, quoad vixerint, & per eos nominatis, necnon eorum familiaribus, Vicariis, officialibus, ac clericis subditis hujusmodi, & eorum singulis in præmissis quotiens, per eos, seu pro

eorum parte fuerint quomodolibet requisiti efficacis defensionis præsidio assistentes non permittant eos contra præsentium tenorem quomodolibet molestari, inquietari, aut perturbari. Ac quibus eis videbitur etiam sub censuris, & poenis quibusvis inhibeant, & citandos citent, ac causas super contentis præsentibus pro tempore occurrentes cum suis annexis, connexis, dependentiis, incidentiis, & emergentibus audiant, decendant, & sine debito terminent, & exequantur, facientes quod decreverint firmiter observari. Contradictores quolibet, quos etiam, si dignitate, & excellentia præmissis præfulgeant, ac fungantur, excommunicationis sententiam eo ipso incurrisse decernimus, etiam per declarationem incursum hujusmodi, & aliarum sententiarum, & poenarum, ac alia juris remedia appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc quotiens, & quando eis videbitur, auxilio brachii secularis. Et nihilominus legitimis super eis habendis servatis processibus contra illos, quos censuras, & poenas hujusmodi incurtille eis constiterit, eas totiens quotiens opus fuerit, iteratis vicibus aggravare procurent. Ceterum si per summariam super iis per eos habendam informationem eis constiterit, quod ad loca, in quibus contradictores, molestatores, perturbatores, seu inquietatores hujusmodi existunt pro monitionibus de ipsis faciendis tutus non pateat accessus, vel eorum copia commode haberi non possit, Nos eis citationes, & monitiones quaslibet per edita publica locis publicis assignanda, & in partibus illis vicinis, de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad eorumdem citatorum, & monitorum notitiam pervenire valeat, faciendi plenam, & liberam concedimus facultatem. Ac volumus, & decernimus, quod citationes, & monitiones hujusmodi perinde ipsos monitos, & citatos ardeant, ac si eis personaliter insinuatæ, & intimatæ fuissent.

Transumptum fides.

§. 16. Et quia difficile foret præsentibus, & illarum vigore conficiendas literas ad singula loca, in quibus de eis fides forsitan faciendæ foret deferre, etiam volumus, & decernimus, quod ipsarum transumptis manu alicujus notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut Curie Ecclesiasticæ munitis, in judicio, & alibi ubicumque opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem originalibus literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Clausula derogatorie.

§. 17. Non obstantibus de certo Notariorum numero, etiam si ad eum devenit non sit, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac quibusvis Cancellariæ Apostolicæ Regulis, etiam circa privilegia, prærogativas, & antelationes editis, & etiam per successores nostros hujusmodi edendis, necnon piæ memoriæ Bonifacii Papæ Octavi, illa præsertim, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem, & diocem, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam die-

dietam a fine suæ diocæ, ad iudicium evocetur, seu ne Judices a Sede deputati prædicta, extra civitatem, & diocem, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vices suas committere præsumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, ac Innocentii Quarti Romanorum Pontificum etiam Prædecessorum Nostrorum contra exemptos, quæ incipit, Volentes, & quibusvis aliis Apostolicis, necnon tam in Provincialibus, quam Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac legibus Imperialibus, & municipalibus, statutisque, & consuetudinibus, quarumcumque civitatum, & locorum, ac Ecclesiarum etiam Cathedralium, & Metropolitanarum, ac Monasteriorum, Hospitalium, Militiarum, & aliorum locorum Ecclesiasticorum, & piorum, eorumque Ordinum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon privilegiis, indultis, & literis Apostolicis, ac quibuscumque prærogativis, antelationibus, facultatibus, aut descriptionibus, & gratiis a Sede prædicta in quorumcumque commodum, ac motu, scientia, & potestate similibus, & quibusvis aliis etiam totiens quotiens reſtitutoriis, reintegratoriis, derogatoriis derogatoriis, fortioribus, efficacioribus, efficacissimis, & insolitis, ac cum plena facultate illas latissime extendendi clausulis, irritantibusque decretis, ac per viam legis, ordinationis, ac statuti perpetui, ac pacti, & stipulati, etiam ut præferatur, contractus, alisque etiam longe efficacioribus viis, modis, ac verborum formis, & clausulis quomodolibet, & ex quibusvis etiam fidei Catholicæ, ad magis, & quantumcumque piis, urgentissimis, & efficacissimis causis emanatis, & in futurum emanandis quomodolibet, quibus etiam si in illis caveatur expresse, quod illis nullatenus etiam concistorialiter, vel alias in aliquo derogari possit, ac pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, necnon certis nominibus, cognominibus, & aliis individua, ac de verbo ad verbum, & litera ad literam, nullis signis, aut characteribus, vel aliis omnis mentione, & expressio habenda, aut exquisita, & specialis forma servanda, & insertio faciendæ foret, tenores, ac omnia quæ exprimenda essent hujusmodi præsentibus pro sufficienter, ac de verbo ad verbum, & eisdem modis, quibus exprimenda, & inferenda forent expressis, & insertis habentes, hac vice dumtaxat, illas alias in suo robore permanfuris, harum vigore specialiter, & expresse derogamus, & quæ ex ea parte, qua ipsi Abbreviatoribus, præsentibus, & futuris, aut alicui eorum in præmissis, vel aliquo ex eis præjudicent, aut præjudicarent, seu aliquando in futurum quoquo modo præjudicare possent, vel videantur, omnino revocamus, cassamus, & annullamus, ac viribus vacuumus, nulliusque roboris vel momenti esse, ac quotiens aliquid præmissis Tom. III. Par. III.

sis in aliquo obliciens, aut contrarium pro tempore emanare, apparere, aut reperiri contigerit, totiens absque Signatura alia, desuper obtinenda sub præsentium, vel alterius, qua eisdem Abbreviatoribus placuerit, data, literas Apostolicas, in quibus eisdem contrariis, & obstantibus latissime derogetur, & quicquid præmissis in nullo obſtent faciendum fuerit etiam per omnes, & singulos, ad quos id quomodolibet spectat, & spectare poterit, fiat ad simplicem eorumdem Abbreviatorum, & eorum cuiuslibet instantiam, & libitum confici, ac totaliter expediti posse, atque debere declaramus, ac omnibus illis, quæ in singulis Scriptorum prædictorum favorem, vel commodum concernentibus pro tempore, literis expressum est, & pro tempore fuerit, non obſtare contrariis quibuscumque. Aut si omnibus, & singulis prædictis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim a prædicta sit Sede indultum, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut extra, vel ultra certa loca ad iudicium trahi, seu contra eos modo aliquo procedi non possit, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis quorumcumque tenore existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus præsentium impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumcumque totis tenoribus de verbo ad verbum sit in nostris literis faciendæ mentio specialis.

Declaratio prædictarum gratiarum.

§. 18. Volumus autem, quod vigore unius gratiæ expectatiæ, illiusque mutationis, collationis, revalidationis, & extensionis ultra unum beneficium reservatum obtinere non possint. Quodque nominandi per Scriptores vel Abbreviatores hujusmodi in allocatione beneficiorum eisdem Abbreviatoribus postponantur.

Alie gratiæ.

§. 19. Et quod quilibet ex Abbreviatoribus prædictis ensem, & alia arma per Nobiles, & Milites deferri solita, etiam per Urbem libere deferre, & tres per eum eligendas personas Nobilitatis, & Militari titulo decorare, ac Nobiles, & Milites aureatos creare, & facere, eisque insignia, & arma in similibus dari solita dare atque concedere, ac eos numero, & consortio aliorum Nobilium, & Militum aureatorum favorabiliter aggregare, omniaque alia, & singula in similibus fieri solita, & opportuna facere, libere, & licite possit, & valeat, &c.

Nulli ergo &c.
Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quintodecimo, decimo septimo Kal. Augusti, Pont. nostri Anno tertio.

D. P. An. g. 16. Julii.

Hospitalis B. Mariae de Populo, & S. Jacobi in Augusta de Urbe erectio in Archihospitali pauperum infirmorum Incurabili, cum privilegiorum elargitione.

LEO EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Provenium.

Salvatoris nostri Domini Jesu Christi, qui nos ad pietatis cultum, & caritatis zelum in pauperes, ceteraque miserabiles personas misericorditer exercendum, quotidianis per totum ejus in hac vita progressum exemplis hortatus est, vices licet immeriti gerentes in terris, inter curas multiplices, quibus pro negociorum assidue occurrentium camulo, & varietate distrahimur, illam libenter amplectimur, per quam pauperum & aliarum miserabilium personarum, quas non solum rerum fatigat egestas, verum etiam incurabili morborum calamitas devorat, & humanis oculis reddit molestos, necessitatibus consulatur, & piis fidelium institutis, quae huic nostro desiderio inhaerere conspicimus, ut firma perpetuo & inconcussa permaneant, nostrae approbationis adiacimus firmitatem, utque votivos fortiantur effectus, opem & operam quantum nobis ex alto conceditur, impendimus efficaces, ipsosque, & ceteros Christianos, ne sanctissimum opus rerum intermittatur penuria, ad conferendum sua illi caritativa suffragia, indulgentiis & remissionibus invitamus, aliaque desuper providemus, prout & temporum qualitatibus bene pensatis cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Confratres Hospitalis B. Mariae de populo & S. Jacobi in Augusta in Urbe, statuerunt in eo de cetero recipi debere infirmos incurabiles, & ipsum Hospitalis denominationi Hospitalis Incurabilium infirmorum.

§. 1. Accepimus siquidem, quod nuper dilecti filii antiqui & moderni confratres confraternitatis Hospitalis Beatae Mariae de Populo, & S. Jacobi de Augusta de Urbe, pie attendentes, ab aliquot citra annis, pauperes infirmos variis morborum incurabili generibus infectos, de diversis mundi partibus in Urbem communem fidelium omnium patriam eo in numero confluxisse, ut tum hominum multitudine, tum morborum visui, & odorati molestorum fastidio, loca illis ipsius Urbis hospitalibus, non sine difficultate paterent, quo fiebat, ut dicti pauperes morbo incurabili laborantes, per Urbem victum quarentes tota die, etiam parvis curribus, & vehiculis discurrere, seq. & alios eis obiectos tadio, & impedimento afficere, pluresque ex eis nullo adjuti in eorum vita regimine, in graviores morbos incidere, & omnium Christianorum auxilio destituti, praematuram mortem subire cogebantur, ac cupientes desuper de aliquo opportuno remedio provideri, statuerunt, & ordinarunt, quod ex nunc de cetero in perpetuum dictum Hospitali infirmorum Incurabili denominaretur, & in eo omnes & singuli utriusque sexus infirmi, quovis

etiam Gallico nuncupato (praeterquam Epidemia & lepra) morbo infecti, ad illud pro tempore confugentes, vel alias ducti, recipere, alerentur, & curarentur, & illis extantibus, nisi ipsius Hospitalis facultates ad id evidenter suppetere, alii infirmi curabiles ibi recipi non possent, cum pro talibus multa, & locupleta essent in Urbe Hospitalia. Et ne ex hujusmodi nova, & necessaria dictorum incurabili infirmorum receptione, aliud dicto Hospitali circa celebrationem anniversariorum pro animabus defunctorum, ad quam dicta societas tunc tenebatur, & pro tempore obligaretur, & aliorum piorum operum per eodem antiquos confratres exerceri solitorum praedictum inferretur, quod duorum proborum virorum de communi consensu dictorum antiquorum, & modernorum confratrum, & in eventum discordiae tertii ad hoc eligendorum arbitrio, omnia & singula bona stabilia, quae dictum Hospitali tunc possidebat aestimarentur, & totum illud quod ex illis proveniebat annuatim, & quod si terra ad ad ipsum Hospitali pertinet, prout alia illis contigua locata fuissent, provenisset, colligeretur in unam certam summam, quae tam ex praedictis, quam aliis quibusvis per dictum Hospitali acquirendis bonis annis singulis deduceretur, ex qua dicta pro tempore anniversaria in primis celebrarentur, & quod inde superesset, in maritimum pauperum honestarum puellarum in festo Sancti Jacobi approbandarum converteretur, & quod omnia donanda, relinquenda, & legata, tam inter vivos quam ex causa mortis dicto Hospitali vel societati pro anniversariis hujusmodi dumtaxat celebrandis, dicta summa accrescerent, & ad illam, seu illius massam pertinerent.

§. 2. Necnon quod regimini & gubernio dicti Hospitalis Custodes quatuor praesentent annuatim deputandi, quorum duo essent Romani, & duo forenses, adderenturque duodecim Consiliiarii, de quorum gremio dicti Custodes eligerentur, quorum quidem Consiliiariorum sex essent Romani, & sex forenses. Et quod dicti quatuor Custodes & duodecim Consiliiarii potestatem haberent omnia faciendi, quae tota societas facere possit, dummodo de alienatione loci dicti Hospitalis, & illius bonorum immobilium, praesentium & futurorum, absque ipsius societatis consensu quovis quocumque colore se nullatenus intrmitterent.

§. 3. Praeterea duo Syndici eligerentur unus Romanus, & alius forensis, qui computa, & rationes dicti Hospitalis viderent, & alia facerent quae ad Syndicum officium, juxta dicti Hospitalis antiqua statuta spectabant.

§. 4. Et similiter duo Notarii practici in causis forensibus pertractandis, unus Romanus, et alter forensis, qui quae dicti Hospitalis utilitatem concernerent, fideliter scriberent, et adnotarent, et alia facerent, quae ad Notarii officium juxta eadem statuta pertinebant.

Ejusque regimen sit quatuor Custodum & duodecim Consiliiariorum.

Duo eligantur Syndici ad videnda computa & alia ad officium Syndicatum spectantia.

Notarii etiam duo ad describenda, quae ad Hospitali spectant.

§. 5. Ac

1515. Visitatorum quatuor ad perquirendos, & recipiendos infirmos incurabiles, in d. Hospitali, & alios ad alia Urbis Hospitalia transfuturos.

Hic autem Pontifex ad promovendum hoc pium Hospitalis opus,

Statuta praedicta approbat, & d. Hospitali erigit in Archihospitali & caput omnium Hospitalium similibus.

Syndicis & Visitatoribus d. facultatem pauperes infirmos incurabiles per Urbem vagantes suscipiendi concedit.

Exemptionem a d. d. gabellis Hospitali elargitur.

§. 5. Ac demum quatuor probi viri visitatores dictorum infirmorum Incurabili nuncupandi deputarentur, duo Romani, & duo forenses, qui una cum dictis duobus Syndicis a nobis, super hoc facultatem, et auctoritatem habituri, omnes et singulos pauperes infirmos quocumque morbo laborantes, vagos per Urbem, atque dispersos diligenter perquirerent, et curabiles ad Hospitalia, in quibus infirmi curabiles recipi consueverint, incurabiles vero etiam renitentes ad dictum Hospitali S. Jacobi duci, eosque in illis respective recipi, et in dicto Hospitali S. Jacobi receptis, juxta Hospitalis facultates, et receptorum qualitatem, necessaria ministrari facerent, prout in quodam publico instrumento desuper confecto dicitur plenius contineri.

§. 6. Nos igitur pium et laudabile dictorum confratrum propositum hujusmodi plurimum in Domino commendantes, et ut ex eo optati fructus proveniant, intimo desiderante affectu, considerantesque ad Hospitalitatem hujusmodi tanto hominum numero, tot morborum generibus laboranti congrue exhibendam, magna esse opus impensa, et propterea volentes eidem Hospitali de Apostolica Sedis peculio partem conferre, et alios ad pie memoriae alicuius intuitu conferendum, a quo cuncta, quae possident, acceperunt, spiritualibus donis invitare.

§. 7. Motu proprio non ad dictorum confratrum, vel aliorum quorumvis pro eis nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, et ex certa scientia, statuta, et ordinationes hujusmodi, rata habentes et grata, auctoritate Apostolica, tenore praesentium Hospitali praedictum in Archihospitali, caputque omnium Hospitalium pauperum infirmorum incurabili ubilibet constitutorum, et constituendorum, erigimus, et instituiimus, illique omnia et singula constructa, et construenda incurabili infirmorum hujusmodi Hospitalia immediate subiciimus, et facimus ab eo dependentia membra, sine tamen eorum praedictio.

§. 8. Ac Syndicis, et Visitatoribus praefatis, qui pro tempore fuerint, quocumque pauperes infirmos utriusque sexus per Urbem vagantes, si curabiles, ad sub imagine Salvatoris, vel Sancti Spiritus in Saxia, aliave in quibus tales recipi solent: si vero incurabili morbo laborent, ad S. Jacobi Hospitalia hujusmodi etiam renitentes, atque invitos conducti, eosque in dictis Hospitalibus recipi, et in dicto Archihospitali receptis juxta illius facultates necessaria ministrari faciendi, et alia omnia, et singula ad id quomodolibet opportuna, gerendi, et exercendi, etiam, per alium, vel alios, plenam, et liberam concedimus facultatem.

§. 9. Et dictum Archihospitali, in omnibus, et singulis suis bonis, praesentibus, et futuris, et rebus ad ejus sustentationem, et incrementum, ac pauperum in eo pro tempore degentium, victum, et

sustentationem, necessariis, et opportunis, ab omnibus datis, et gabellis, nunc et pro tempore impositis, prorsus eximimus, et liberamus.

§. 10. Et eidem Archihospitali, quod ipsum & ab eo dependentia membra, quibus id per illius Custodes, & Consiliiarios pro tempore existentes, specialiter conceditur dumtaxat, illorum Ecclesiae, seu Cappella, infirmi confratres, ministri, servitores, familiares, res, & bona quaecumque, ab omnibus & singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, gratiis, favoribus, & indulgentiis, spiritualibus, & temporalibus, in genere & in specie, sub imagine Salvatoris, & Sancti Spiritus praedictis, ac Sancti Jacobi in Compostella, Hospitalibus, eorumque confraternitatum confratribus, infirmis, ministris, servitoribus, familiaribus, rebus, & bonis, Apostolica, aut quavis alia auctoritate concessis, & pro tempore concedendis, non solum ad instar, sed aequae principaliter, & absque ulla penitus differentia, perinde ac si eis a principio sigillatim concessa fuissent, utantur, potiantur, & gaudeant, indulgemus.

§. 11. Et insuper quod Clerici, etiam in sacris ordinibus constituti, Abbates, Episcopi, Patriarchae, & aliarum Ecclesiarum Praelati, etiam S. R. E. Cardinales, possint de bonis per eos, etiam per Ecclesias, Monasteria, & Beneficia Ecclesiastica acquisitis, tam inter vivos, quam ex causa mortis, & in eorum ultimis voluntatibus, quantumcumque eis placuerit, dicto Archihospitali donare, et legare, vel etiam illud in omnibus eorum bonis hujusmodi, seu eorum parte universalem heredem instituire.

§. 12. Et quod quilibet Christianus utriusque sexus in Urbe pro tempore residentis, qui in ejus testamento, vel alia ultima voluntate de bonis suis aliquid, non tamen infra quinque ducatorum auri valorem eidem Archihospitali donaverit, seu legaverit, plenariam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contritus, atque ore confessus fuerit, indulgentiam, et remissionem consequatur.

§. 13. Teneanturque Notarii, et Scribae, de donationibus, vel legatis dicti Archihospitalis pro tempore faciendis, ac testamentis, codicillis, vel aliis ultimis voluntatibus, Archihospitalis, et illius pauperum hujusmodi utilitatem quomodolibet concernentibus, pro tempore rogatis, infra mensem post diem rogatus, si dispositio fuerit inter vivos, et si ex causa mortis post diem obitus donantis, legantis, vel testantis, aut alias, ut premititur, disponentis, immediate sequentem, legata, donata, aut alias dispositiones hujusmodi, alicui ex ejusdem Archihospitalis Custodibus, et Consiliiariis pro tempore existentibus fideliter nunciare. Alioquin dicto mense elapso, excommunicationis latae sententiae, a qua non nisi de Custodum et Consiliiariorum hujusmodi pro tempore existentium consensu, praeterquam in mor-

Privilegiaque aliorum Urbis Hospitalium tribuit.

Facultatem omnibus Clericis disponendi de bonis suis ad favorem Hospitalis concedit.

Indulgentiam que dat cuiuscumque aliquid Hospitali donavit.

Notarii mandant ut infra certum tempus Officialibus Hospitalis renunciant, donationes, & ultimas voluntates eius utilitatem concernentes.

tis articulo constituti, absolvi nequeant, et ab officio, ac exercitio notariatus suspensionis poenam incurrant eo ipso, qui si suspensione huiusmodi durante, in dicto exercitio quomodolibet se ingererint, falsum committant: actus tamen, de quibus inter suspensionem eandem ignorantes rogabuntur, detrimentum aliquod propterea non substineant.

Confratribus dat facultatem eligendi Confessorem, qui eos absolvat.

§. 14. Liceatque singulis dicti Archihospitalis Confratribus, praesentibus et futuris, aliquem Presbyterum saecularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in suum eligere Confessorem, qui vita eis comite, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus & singulis eorum peccatis, excessibus, criminibus, & delictis, quantumcumque gravibus, & enormibus, etiam si talia fuerint, propter quae Sedes Apostolica sit merito consulenda, videlicet Apostolicae Sedi reservatis (offensa Ecclesiasticae libertatis, criminum haereticis, rebellionis, aut conspirationis in personam, vel statum Romani Pontificis, seu Sedis praedictae, falsitatis literarum, supplicationum, & commissionum Apostolicarum, invasionis, depraedationis, vel occupationis, aut devastationis, terrarum & maris eidem Romanae Ecclesiae, mediate vel immediate subiectorum, offensa personalis in Episcopum, vel alium Praelatum, prohibitionis devolutionis causarum ad Romanam Curiam, delationis armorum, & aliorum prohibitorum ad partes infidelium, dumtaxat exceptis) semel in vita, in aliis vero casibus quoties fuerit opportunum, pro commissis debitam eis abolutionem impendat, & iungat poenitentiam salutarem. Necnon vota quaecumque (ultra marino, liminum Apostolorum Petri, & Pauli de Urbe, ac ejusdem S. Jacobi in Compostella, et Sanctae Mariae de Loreto, Religionisque, et castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare, idemque, vel alius Confessor omnium peccatorum, de quibus corde contriti, atque ore confessi fuerint, semel in vita, & in mortis articulo, quotiens illi occurrere videbitur, etiam si mors tunc non sequatur.

Indulgentiam que eidem conceditur, si decem ducentos Archihospitali donaverint.

§. 15. Illis autem ex ejusdem Archihospitalis confratribus pro tempore existentibus, qui dicto Archihospitali decem ducentos auri, vel eorum valorem in pecunia, vel aliis rebus, propter hoc specialiter donaverint, semel singulis annis plenariam remissionem, ipsi in sinceritate fidei, unitate dictae Romanae Ecclesiae, ac obedientia & reverentia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistentibus, eadem Apostolica auctoritate concedere possit.

Et alias indulgentias hic enunciatas.

§. 16. Et quod iidem confratres, qui quadragesimalibus, & aliis totius anni temporibus, quibus nonnulla in dicta Urbe, & extra illius muros consistentes Ecclesias, pro stationibus consequendis visitari solent, Ecclesiam dicti Archihospitalis devote visitaverint, & manus in dicti Archihospitalis subsidium quantumvis modice porrexerint adiutrices, easdem indulgentias, & pec-

carorum remissiones consequantur, quas consequerentur, si dictas stationarias Ecclesias personaliter visitarent, auctoritate Apostolica, & tenore praemissis itatuimus, & ordinamus.

Indulgentias quas debentur Hospitali visitantibus, & elemosinas submittantibus.

§. 17. Praeterea ut Archihospitale, & illius Ecclesia congruis frequentetur honoribus, & infirmi in eodem Archihospitali pro tempore recepti, caritativis fidelium, visitatione & consolatione recreentur, fidelesque ipsi ad hoc eo libentius se conferant, & erga dictum Archihospitale, & illius pauperes infirmos, largius suae liberalitatis dona diffundant, quo exinde pro temporalibus bonis, quae erogaverint, aeternae vitae praemia se noverint adipisci: De Omnipotentis Dei misericordia, ac eorundem Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus & singulis utriusque sexus Christianis fidelibus, qui Archihospitale, seu illius Ecclesiam praedictam, diebus Sabbati tertiae partis iuncturarum eis poenitentiarum, & qui in ejusdem S. Jacobi, & Conceptionis Gloriosissimae Dei genitricis Mariae Festivitatibus, & earum qualibet, a primis Vesperis usque ad occasum Solis singularum festivitatum earumdem annuatim devote visitaverint, & praedictorum Archihospitalis, & illius pauperum subsidio, alimonia, & sustentatione, prout sua cuique conscientia dictaverit, manus porrexerint adiutrices, quotiens id fecerint, totiens plenariam omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, atque ore confessi fuerint, indulgentiam & remissionem in Domino elargimur.

Clausula de rogatoria.

§. 18. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac fundatione dicti Archihospitalis, etiam si laicorum sit, ac aliis statutis, & consuetudinibus Archihospitalis, & confraternitatis ejusdem, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Declaratio quoad facultatem confessoris praedicti.

§. 19. Volumus autem, quod confessor quem quilibet dictorum confratrum duxerit eligendum, de his de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam sibi per se si supervixerit, vel alios si forte de hac vita transferit, faciendam iungat, quam ipse vel illi facere omnino teneantur.

Alia declaratio.

§. 20. Et ne, quod absit, propter huiusmodi facultatem eligendi confessorum reddatur quicquam proclivior ad illicita in posterum committenda, quod illi ex eisdem confratribus, qui a sinceritate fidei, unitate dictae Romanae Ecclesiae, ac obedientia & devotione nostra, vel successorum praedictorum destiterint, aut ex confidentia concessionis, vel remissionis huiusmodi aliqua forsitan commiserint, de concessis, & remissis praedictis, quoad illa praesentes littere nullatenus suffragentur.

D. P. An. 3. 19. Julii.

Nulli ergo omnino hominum &c. Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo decimoquinto, xiv. Kal. Augusti Pont. nostri anno tertio.

Subse-

Subsequitur alia privilegiorum concessio.

LEO EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

DE supernae dispositionis arbitrio, universalis Ecclesiae regimini, gregique Dominico praesidentes, inter varias, curasque multiplices, & sollicitudines, quae ex ministerio pastoralis officii nobis incumbunt, illam totis affectibus, & desideriis libenter amplectimur, per quam Christi pauperibus, & egenis, miserabilibusque personis, in quibus Redemptor noster Summi Patris unigenitus Jesus Christus se praesentare dignatus est, inopia, & indigentiae subvenitur, & ut singula pia loca, praesertim Hospitale Sancti Jacobi in Augusta de Urbe, nuper per nos in Archihospitale erectum, & institutum, a quibusvis injuriis, molestiis, & violentiis, ac perverforum conatibus conserventur, & iuxta cordis nostri affectionem feliciter gubernentur, partes nostras quantum ex alto permittitur, impendimus efficaces.

Summaria enarratio contentorum in praemissa Constitutione.

§. 1. Dudum siquidem ex certis pernecessariis causis, Motu proprio, & ex certa scientia, Hospitale Sancti Jacobi in Augusta de Urbe, in Archihospitale, & caput omnium Hospitalium pauperum infirmorum Incurabilium ubilibet constructorum & construendorum, ereximus, & instituimus, & illi omnia, & singula instituta Incurabilium infirmorum huiusmodi hospitalia, immediate sine tamen illorum praedictio subiectione, & eidem Archihospitali, & illius membris, eorumque confratribus, tunc, & pro tempore existentibus, & in ipsis degentibus personis, eorumque singulis, nonnullas indulgentias, & peccatorum remissiones elargiti sumus, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur.

Hospitalis Confratres apud Pontificem concuncti sunt, de molestiis eis, eorumque servitoribus & illis in eorum personis, & Hospitalibus.

§. 2. Cum autem eorundem confratrum Archihospitalis huiusmodi conquestione perceperimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, alique Ecclesiarum Praelati, & Clerici, & Ecclesiasticae personae, tam religiosae, quam saeculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Baronum, Nobiles, Milites, & Laici, Communia Civitatum, Universitatum, Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, & aliae singulae personae nonnullarum Civitatum, dioecesium, & partium diversarum, occuparunt, & occupari fecerunt, castra, villas, & alia loca, terras, domos, & possessiones, iura, jurisdictiones, necnon fructus, redditus, & proventus beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, saecularium, & quorumvis Ordinum regularium, ad Archihospitale, & membra huiusmodi, illorumque servitores, & alios saeculares, & quorumvis etiam Mendicantium Ordinum regulares personas, & in illis pro tempore degentes spectantia, & pertinentia, & ea detinent occupata, seu

ea detinentibus praestant auxilium, consilium, & favorem, nonnulli etiam Civitatum, & dioecesium, ac partium praedictarum, qui nomen Domini in vanum recipere non formidant, eidem Archihospitali membris, servitoribus, & aliis personis huiusmodi, super praedictis castris, villis, & locis, aliisque terris, domibus, possessionibus, jurisdictionibus, fructibus, redditibus, censibus, & proventus eorundem, ac bonis mobilibus, & immobilibus spiritualibus, & temporalibus, aliisque rebus ad Archihospitale, membra, servitores, & alias personas in Archihospitale, & membris degentes huiusmodi, pro tempore spectantibus, multiplices molestias, & injurias inferunt, & iacturas.

Supplicarunt, que pro opportuna desuper provisione.

§. 3. Quare confratres praedicti nobis supplicarunt, ut cum eisdem, ac dictorum membrorum, praesentium, & futurorum Confratribus, Syndicis, Custodibus, servitoribus, & personis valde reddatur difficile pro singulis querelis ad Sedem Apostolicam habere recursum, providere eis super hoc paterna diligentia curarem.

Hic ideo Pontifex omnes, & jurisdictione, correctione, & visitatione quorumcumque Praetorum eximit, & Sedi Apostolicae immediate subiecit.

§. 4. Nos igitur adversus occupatores, detentores, praesumptores, molestatores, & injuriatores huiusmodi, illo volentes eidem Archihospitali, membris, & personis in eis degentibus, ac servitoribus remedio subvenire, per quod ipsorum committitur temeritas, et aliis aditus familia committendi pracludatur, Confratres, Syndicos, Custodes, Servitores, ac personas huiusmodi, et eorum singulos, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Archihospitale, membra, et in eis degentes personas, durante servitio, et actu in Archihospitale, et membris praedictis deservientes huiusmodi, praesentes, et futuros, ac eorum singulos, ipsorumque, et cujuscumque ipsorum Beneficia Ecclesiastica, etiam si Canonicatus, et Praebendae, dignitates, personatus administrationes, vel officia in Cathedralibus etiam metropolitanis, aut Collegiatis, et dignitates ipsae in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores, aut Collegiatis Ecclesiis huiusmodi principales fuerint, per eosdem servitores, et personas, in titulum, vel commendam, aut alias, nunc, et pro tempore obtenta, ac res, et bona quaecumque mobilia, et immobilia, praesentia, et futura, ab omni jure quorumcumque Parochialium Ecclesiarum, infra quarum limites existunt, seu quarum Parochiani pro tempore extiterint, jurisdictione, dominio, potestate, visitatione, et correctione Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, et aliorum Ordinariorum, eorumque Officialium, Vicariorum, Commissariorum, et aliorum quorumcumque etiam